Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

13. juuli 2017*

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Määrus (EÜ) nr 44/2001 – Kohtualluvus kindlustusasjade puhul – Siseriiklikud õigusnormid, mis näevad ette, et teatud tingimustel on isikul, kellele kahju tekitati, õigus hagi esitada otse õnnetuse põhjustanud isiku kindlustusandja vastu – Kindlustusandja ja kahju põhjustaja vaheline kohtualluvuskokkulepe

Kohtuasjas C-368/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Højestereti (Taani kõrgeim kohus) 20. juuni 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 6. juulil 2016, menetluses

Assens Havn

versus

Navigators Management (UK) Limited,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud M. Safjan (ettekandja) ja D. Šváby,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Navigators Management (UK) Limited, esindaja: *advokat* H. Nissen,

– Belgia valitsus, esindajad: L. Van den Broeck ja J. Van Holm,

– Hispaania valitsus, esindajad: A. Rubio González ja A. Gavela Llopis,

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Heller ja L. Grønfeldt,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: taani.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) artikli 13 punkti 5 ja artikli 14 punkti 2 alapunkti a tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud vaidluses, mille pooled on Assens Havn (Assensi sadam, Taani) ja kindlustusselts Navigators Management (UK) Limited (edaspidi „Navigators Management“) ning mille ese on viimase poolt kindlustatud puksiiriga Assensi sadama kairajatistele tekitatud kahju hüvitamine.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 44/2001

3 Määruse nr 44/2001 põhjendused 11 ja 13 on sõnastatud järgmiselt:

„(11)

Kohtualluvuse eeskirjad peavad olema hästi etteaimatavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga ning seepärast peab kohtualluvus alati olemas olema, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui kohtuvaidluse sisu või osapoolte autonoomia eeldab teistsugust seotust […]

[…]

(13) Kindlustus-, tarbija- ja töölepingute puhul tuleks nõrgemat poolt kaitsta soodsamate kohtualluvuse eeskirjadega kui üldised eeskirjad.“

4 Selle määruse II peatüki 3. jakku „Kohtualluvus kindlustusasjade puhul“ kuuluvad artiklid 8–14, mis sätestavad kohtualluvusnormid kindlustusasjade puhul.

5 Nimetatud määruse artikkel 8 sätestab:

„Kindlustusega seotud küsimuste puhul tehakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist.“

6 Määruse nr 44/2001 artikli 9 lõige 1 näeb ette:

„Kindlustusandja, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib kaevata kas:

a) selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema alaline elukoht, või

b) kui tegemist on kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku esitatud kaebusega, teises liikmesriigis hageja alalise elukoha kohtusse […]

[…]“

7 Selle määruse artikkel 10 sätestab:

„Vastutuskindlustuse või kinnisvara kindlustamise puhul võib kindlustusandja lisaks esitada kaebuse ka selle paiga kohtusse, kus kahjustav sündmus on toimunud. Sama kehtib ka juhul, kui vallas- ja kinnisvara suhtes on sõlmitud ühtne kindlustuspoliis ning seesama eriolukord on kahjustanud mõlemat.“

8 Nimetatud määruse artikli 11 lõige 2 sätestab:

„Artikleid 8, 9 ja 10 kohaldatakse menetluste suhtes, mille kahju kannatanud pool algatab otse kindlustusandja vastu juhul, kui sellised otsehagid on lubatud.“

9 Sama määruse artikkel 13 sätestab:

„Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel:

[…]

2) millega võimaldatakse kindlustusvõtjal, kindlustatul või soodustatud isikul algatada menetlus käesolevas jaos nimetamata kohtutes, või

3) mille on sõlminud kindlustusvõtja ja kindlustusandja, kelle mõlema alaline või peamine elukoht oli kokkuleppe sõlmimise ajal samas liikmesriigis, ja millega on selle riigi kohtute pädevusse määratud isegi juhud, kui kahjustav sündmus leiab aset välismaal, tingimusel, et selline kokkulepe ei ole vastuolus nimetatud riigi seadustega, või

[…]

5) mis käsitleb kindlustuslepingut, kui see leping hõlmab üht või mitut artiklis 14 nimetatud riski.“

10 Määruse nr 44/2001 artikkel 14 sätestab:

„Artikli 13 lõikes 5 osutatud riskid on järgmised:

1) kahjum või kahju, mis tuleneb:
   a) laevade, ranniku- või avamererajatiste või õhusõidukite kaubanduslikel eesmärkidel kasutamisega seotud riskist;

[…]

2) vastutus, v.a reisijate kehavigastuste ja nende pagasi kaotuse või kahjustumise eest:
   a) mis tuleneb eespool punkti 1 alapunktis a nimetatud laevade, rajatiste või õhusõidukite kasutamisest või ekspluateerimisest, kui õhusõiduki registreerinud liikmesriigi seadused ei keela kokkuleppeid kohtualluvuse kohta selliste riskide kindlustamise puhul;

[…]“

11 Selle määruse artikli 23, mis kuulub II peatüki 7. jakku „Kokkulepe kohtualluvuse kohta“, lõiked 1 ja 5 sätestavad:

„1. Kui lepinguosalised, kellest ühe või mitme alaline elukoht on liikmesriigis, on kokku leppinud, et konkreetsest õigussuhtest tulenenud või tuleneda võivate vaidluste lahendamiseks on pädev liikmesriigi kohus või kohtud, on see kohus või need kohtud pädevad. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, on kohtul või kohtutel ainupädevus. Selline kokkulepe kohtualluvuse kohta sõlmitakse kas:

a) kirjalikult, või kui see on sõlmitud suuliselt, siis see kinnitatakse kirjalikult, või

b) vormis, mis vastab poolte vahel väljakujunenud tavale, või

c) rahvusvahelise kaubanduse puhul vormis, mis vastab kaubandustavale, millest pooled olid või pidid olema teadlikud ning mis on asjaomase kaubanduse valdkonnas laialt tuntud ning mida selles valdkonnas tegutsevad asjakohast liiki lepingute pooled regulaarselt kasutavad.

[…]

5. Kokkulepetel või usaldusühingu asutamisdokumendi sätetel, millega pädevus kindlaks määratakse, ei ole juriidilist jõudu, kui need on vastuolus artiklitega 13, 17 või 21, või kui kohtud, kes nende kohaselt pädevad ei ole, on ainupädevad artikli 22 kohaselt.“

12 Määrus nr 44/2001 tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikliga 80. Viimati nimetatud määrus on aga vastavalt selle artikli 81 teisele lõigule kohaldatav alles alates 10. jaanuarist 2015.

EÜ-Taani leping

13 19. oktoobril 2005 Brüsselis allkirjastatud Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahelise kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist tsiviil- ja kaubandusasjades käsitleva lepingu (ELT 2005, L 299, lk 62, edaspidi „EÜ-Taani leping“), mis on ühenduse nimel heaks kiidetud nõukogu 27. aprilli 2006. aasta otsusega 2006/325/EÜ (ELT 2006, L 120, lk 22), eesmärk on kohaldada määrust nr 44/2001 ja selle rakendusmeetmeid Euroopa Liidu ja Taani Kuningriigi vahelistele suhetele. Vastavalt selle lepingu artikli 12 lõikele 2 jõustus leping 1. juulil 2007 (ELT 2007, L 94, lk 70).

14 EÜ-Taani lepingu preambulis on märgitud:

„[…]

Arvestades, et [Euroopa Liidu] Kohus peaks olema pädev samadel tingimustel tegema eelotsuseid Taani kohtu poolt tõstatatud küsimustes käesoleva lepingu kehtivuse või tõlgendamise kohta ning et Taani kohtud peaksid seetõttu taotlema eelotsuseid määruse [nr 44/2001] ja selle rakendusmeetmete tõlgendamise kohta samadel tingimustel kui teiste liikmesriikide kohtud,

[…]“

15 EÜ-Taani lepingu artikli 2 „Kohtualluvus ja kohtuotsuste täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades“ lõige 1 näeb ette:

„Käesolevale lepingule lisatud ja käesoleva lepingu osa moodustava määruse [nr 44/2001] sätteid koos määruse artikli 74 lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetega ja [Taani Kuningriigi] poolt vastavalt käesoleva lepingu artiklile 4 rakendatud rakendusmeetmetega, mis on vastu võetud pärast käesoleva lepingu jõustumist, ning määruse artikli 74 lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmetega kohaldatakse rahvusvahelise õiguse alusel [liidu] ja [Taani Kuningriigi] vahelistele suhetele.“

16 EÜ-Taani lepingu artikli 6 „[Euroopa Liidu] Kohtu pädevus lepingu tõlgendamisel“ lõige 1 näeb ette:

„Kui poolelioleva kohtuasja läbivaatamisel Taani kohtus tõstatatakse küsimus käesoleva lepingu kehtivuse või tõlgendamise kohta, taotleb see kohus Euroopa Kohtult sellekohast otsust juhul, kui teise liikmesriigi kohus oleks samadel asjaoludel kohustatud seda tegema seoses käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 nimetatud määruse [nr 44/2001] ja selle rakendusmeetmetega.“

Taani õigus

17 Kindlustuslepingute seaduse (forsikringsaftaleloven) artikkel 95 sätestab:

„1. Kui kindlustusvõtja kohustus hüvitada kahju kahju kannatanud isikule on kindlaks tehtud ja hüvitise summa kindlaks määratud, lähevad kindlustusvõtja õigused kindlustusandja suhtes kahju kannatanud isikule üle ulatuses, milles hüvitist ei ole talle välja makstud.

2. Kahju kannatanud isikule lähevad üle kindlustusvõtja õigused kindlustusandja vastu ka siis, kui hüvitise nõuet mõjutab kindlustusvõtja pankrot, kokkulepe võlausaldajatega või võla ajatamine. Kui kahju kannatanud isiku kahju ei ole hüvitatud, võib ta hüvitisnõude kogu ulatuses esitada kindlustusandjale. Esimeses lauses nimetatud juhtudel teavitab kindlustusselts kindlustusvõtjat mõistliku tähtaja jooksul sellest, et ta on saanud teate kahju hüvitamise nõude kohta.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

18 2007. aasta sügisel vastutas Rootsi õiguse alusel asutatud äriühing Skåne Entreprenad Service AB (edaspidi „Skåne Entreprenad“) suhkrupeedi veo eest Nykøbing Falsteris (Taani) asuvasse tehasesse. Osa veost toimus laevaga Assensist Nakskovi (Taani). Selle veo jaoks üüris Skåne Entreprenad mitu puksiiri ja lihtrit, sealhulgas puksiiri Sea Endeavour I, ning sõlmis kindlustusandjaga Navigators Management vastutuskindlustuse lepingu.

19 Kindlustuspoliis sisaldas muu hulgas järgmist tingimust:

„Kohaldatav õigus ja kohtualluvus Kindlustuslepingu suhtes kohaldatakse Inglismaa ja Walesi õigust ja seda tõlgendatakse kooskõlas Inglismaa ja Walesi õigusega ning pooled kohustuvad tunnustama Inglismaa ja Walesi kohtute ainupädevust.“

20 Lisaks sisaldasid Navigators Managementi kindlustuslepingu tingimused järgmist tingimust:

„7. Kohaldatav õigus, menetlus vaidluse korral ja vaidluste lahendamine Kindlustuslepingu suhtes kohaldatakse Inglismaa õigust ja seda tuleb tõlgendada kooskõlas selle õigusega. Eelkõige kohaldatakse 1906. aasta merekindlustuse seadust ja kõiki selle muudatusi ning selle seaduse

sätteid loetakse kindlustuslepingu osaks. Kindlustusleping ja kõik selle täitmisest tulenevad või sellega seotud vaidlused kuuluvad Londonis [Ühendkuningriik] asuva [High Court of Justice'i (England & Wales)] ainupädevusse.“

21 24. novembril 2007 Assensi sadamasse saabudes kahjustas puksiir Sea Endeavour I kairajatisi. Põhikohtuasja pooled vaidlevad selle üle, kuidas kahju tekkis ja kes selle eest vastutab.

22 Kuna Skåne Entreprenadi suhtes algatati vahepeal pankrotimenetlus, esitas Assens Havn Sø og Handelsretile (merendus- ja kaubanduskohus, Taani) hagi otse Navigators Managementi kui kindlustusandja vastu, kes oli kindlustanud väidetava kahju tekitaja vastutuse, nõudes, et sellelt äriühingult mõistetaks välja hüvitis tekkinud kahju eest summas 1 310 536 Taani krooni (DKK) (umbes 176 270 eurot).

23 Olles arutanud kohtualluvuse küsimust teatud erimenetluses, jättis see kohus 22. detsembri 2014. aasta otsusega hagi läbi vaatamata Taani kohtute pädevuse puudumise tõttu põhjusel, et kindlustuslepingu poolte vahel sõlmitud kohtualluvuse kokkulepe on kahju kannatanud isikule siduv. Assens Havn kaebas selle kohtuotsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et põhiline küsimus, mis tuleb lahendada, on see, kas Assens Havn, kellel on kindlustuslepingute seaduse artikli 95 lõike 2 alusel õigus esitada hagi otse kahju tekitanud isiku kindlustusandja vastu, on seotud Skåne Entreprenadi ja Navigators Managementi vahel sõlmitud kindlustuslepingu kohtualluvuse kokkuleppega määruse nr 44/2001 artikli 13 punkti 5 alusel, tõlgendades seda koosmõjus nimetatud määruse artikli 14 punkti 2 alapunktiga a. Kui ta on sellega seotud, võis Sø og Handelsret (merendus- ja kaubanduskohus) põhjendatult Assens Havni hagi läbi vaatamata jätta.

25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kuigi Taani õiguse alusel ei saa üldjuhul kahju kannatanud isik esitada hagi otse kahju tekitanud isiku kindlustusandaja vastu, lubab seda kindlustuslepingute seaduse artikkel 95 näiteks kindlustusvõtja pankroti korral, millega oli tegemist põhikohtuasjas.

26 Neil asjaoludel otsustas Højesteret (Taani kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 44/2001 artikli 13 punkti 5 koostoimes artikli 14 punkti 2 alapunktiga a tuleb tõlgendada nii, et kahju kannatanud isikule, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt õigus esitada nõue vahetult kahju tekitanud isiku kindlustusandjale, on viidatud määruse artikli 13 punkti 5 koostoimes artikli 14 punkti 2 alapunktiga a alusel siduv kohtualluvuse kokkulepe, mis on kehtivalt sõlmitud kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

27 Eelotsuse küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 44/2001 artikli 13 punkti 5 koostoimes selle määruse artikli 14 punkti 2 alapunktiga a tuleb tõlgendada nii, et kahju kannatanud isikule, kellel on õigus esitada hagi otse talle kahju tekitanud isiku kindlustusandja vastu, võib olla siduv kohtualluvuse kokkulepe, mis on sõlmitud viidatud kindlustusandja ja kahju tekitanud isiku vahel.

28 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb vaadelda määruse nr 44/2001 II peatüki 3. jao sätete ülesehitust ja eesmärke.

29 Selle kohta tuleb meenutada, et määruse nr 44/2001 II peatüki 3. jagu kehtestab kindlustusasjade kohtualluvuse autonoomse süsteemi (vt selle kohta kohtuotsus, 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, punkt 29).

30 Nagu ka töötajate ja tarbijatega seotud valdkondades, on kindlustusvaldkonna hagide eripära pooltevaheline ebavõrdsus (vt selle kohta kohtuotsus, 26.5.2005, GIE Réunion européenne jt, C-77/04, EU:C:2005:327, punkt 22), mida määruse nr 44/2001 II peatüki 3. jao artiklis 8 ette nähtud normid püüavad korrigeerida, võimaldades kõige nõrgemal poolel tugineda tema huvide seisukohast soodsamatele kohtualluvuse reeglitele kui üldreegel (vt selle kohta kohtuotsus, 17.9.2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, punkt 40).

31 Täpsemalt kergendavad need sätted kindlustatud kahju kannatanud isiku olukorda, võimaldades tal esitada asjassepuutuva kindlustusandja vastu hagi eelkõige selle paiga kohtusse, kus kahjustav sündmus toimus, tingimusel et siseriiklik õigus sellise otsese hagi esitamist võimaldab.

32 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 24 ja 25, on käesolevas asjas eelotsusetaotluse esitanud kohus – kelle ülesanne on siseriiklikku õigust tõlgendada – seisukohal, et põhikohtuasjas kohaldatav kindlustuslepingute seaduse artikli 95 lõige 2 kehtestab kahju kannatanud isiku õiguse esitada hagi otse kindlustusandja vastu määruse nr 44/2001 artikli 11 lõike 2 tähenduses.

33 Mis puudutab kohtualluvuse kokkuleppe siduvust kahju kannatanud isiku suhtes, siis esiteks tuleneb selgelt määruse nr 44/2001 artikli 13 punktist 5 koosmõjus selle määruse artikli 14 punkti 2 alapunktiga a, et sellise kokkuleppega saab kõrvale kalduda nimetatud määruse 3. jaos sätestatust muu hulgas kindlustuslepingute puhul, mis katavad laevade kasutamisest või ekspluateerimisest tuleneva vastutuse.

34 Teiseks on selge, et määruse nr 44/2001 artikli 11 lõikes 2 – mille alusel kohaldatakse kahju kannatanud isiku poolt hagi esitamise korral otse kindlustusandja vastu selle määruse artikleid 8–10 – ei viidata selle määruse artiklitele 13 ja 14 ning järelikult ka mitte kohtualluvuse kokkulepetele.

35 Määruse nr 44/2001 II peatüki 3. jao sätete ülesehitusest ei tulene seega, et kohtualluvuse kokkulepe on kahju kannatanud isikule siduv.

36 Selle kohta on Euroopa Kohtul olnud juba võimalus täheldada, et kindlustusvaldkonnas on kohtualluvuse kokkuleppe ulatus rangelt piiratud eesmärgiga kaitsta majanduslikult kõige nõrgemat poolt (vt selle kohta kohtuotsus, 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, punkt 31).

37 Nii loetleb määruse nr 44/2001 artikkel 13 ammendavalt need juhud, mil pooltel on õigus kõrvale kalduda selle määruse II peatüki 3. jaos ette nähtud normidest.

38 Lisaks sätestab nimetatud määruse artikli 23 lõige 5, et kohtualluvuse kokkuleppel ei ole juriidilist jõudu, kui see on vastuolus artikliga 13. Nendest sätetest tuleneb, et see määrus kehtestab süsteemi, milles kohtualluvuse normide erandeid tuleb tõlgendada kitsalt (vt analoogia alusel kohtuotsus, 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, punkt 31).

39 Lisaks tuleb märkida, et sellise kolmanda isiku olukord, kellele on tekitatud kahju, mis on kindlustatud, on veelgi markantsem olukorrast, mis tuleneb kohtualluvuse kokkuleppega seotud lepingulisest suhtest ja milles on kindlustusvõtja, kes ei ole selgesõnaliselt selle kokkuleppega nõustunud, nagu kohtuasjas, milles tehti 12. mai 2005. aasta kohtuotsus Société financière et industrielle du Peloux (C-112/03, EU:C:2005:280).

40 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud kohtualluvuse kokkulepe ei saa olla siduv isikule, kellele tekitati kahju, mis on kindlustatud, ja kes soovib esitada hagi otse kindlustusandja vastu selle paiga kohtule, kus kahjustav sündmus toimus, nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 31, või kohtule, kus on kahju kannatanud isiku alaline asukoht – võimalus, mida Euroopa Kohus tunnustas oma 13. detsembri 2007. aasta kohtuotsuses FBTO Schadeverzekeringen (C-463/06, EU:C:2007:792, punkt 31).

41 Nimelt võib määruse nr 44/2001 artiklite 13 ja 14 alusel sõlmitud kohtualluvuse kokkulepete piirava mõju laiendamine kahju kannatanud isikule seada ohtu selle määruse II peatüki 3. jao eesmärgi, mis on kaitsta majanduslikult ja õiguslikult kõige nõrgemat poolt (vt selle kohta kohtuotsus, 17.9.2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, punkt 40).

42 Arvestades eeltoodut, tuleb määruse nr 44/2001 artikli 13 punkti 5 koostoimes selle määruse artikli 14 punkti 2 alapunktiga a tõlgendada nii, et kahju kannatanud isikule, kellel on õigus esitada hagi otse talle kahju tekitanud isiku kindlustusandja vastu, ei ole siduv kohtualluvuse kokkulepe, mis on sõlmitud viidatud kindlustusandja ja kahju tekitanud isiku vahel.

Kohtukulud

43 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 13 punkti 5 koostoimes selle määruse artikli 14 punkti 2 alapunktiga a tuleb tõlgendada nii, et kahju kannatanud isikule, kellel on õigus esitada hagi otse talle kahju tekitanud isiku kindlustusandja vastu, ei ole siduv kohtualluvuse kokkulepe, mis on sõlmitud viidatud kindlustusandja ja kahju tekitanud isiku vahel.

Allkirjad